

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-063
назди Донишгоҳи байналмилалии
сайёҳӣ ва соҳибқори Тоҷикистон
(734055, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри
Душанбе, хиёбони Борбад, 48/5)

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Саидзода Қурбоналӣ Санд дар мавзӯи «Такмили механизми ташкилию иқтисодии рушди соҳибқории истехсоли дар Тоҷикистон (дар мисоли бахши аграрии иқтисодиёт)» барои дарёфти дараҷаи илми доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D052000 Бизнес-маъмуриятчигӣ (6D052002 – Иқтисодиёти соҳибқорӣ)

Соҳибқори истехсоли фаъолияте мебошад, ки тайи 10 соли охир дар мамлакат ривочи бештар касб карда, хизматрасонӣ ҳам аз ин навъи фаъолият, яъне истехсоли маҳсулоти кишоварзӣ ба аҳоли бехтар гардидааст. Ин соҳа дар ҳоле рӯ ба бехтаршавӣ овард, ки соҳибқории аграрӣ дар Тоҷикистон аз бахшҳои афзалиятнок ва сердаромад аз ҷиҳати пардохти андозҳо ба буҷети давлатӣ эътироф гардиду таваҷҷуҳи асосӣ барои рушди бемайлони он равона шуд. Афзоиши истехсоли маҳсулоти гуногуни соҳаҳои иқтисодиёт низ ба ҳамин давра рост омада, маҳсулоти ватанӣ дар бозор ҷойи баъзе номгӯи маҳсулоти хориҷиро гирифт. Рушди бахшҳои соҳибқорӣ дар мамлакат марҳила ба марҳила воридшавии маблағҳо ба буҷети давлатӣ афзоиш дод.

Дар автореферат муаллиф хулоса намудааст, ки самаранокии соҳибқории истехсоли ба афзоиши истехсолот, устувории фаъолияти хоҷагиҳо ва бартарӣ нисбат ба шаклҳои анъанавии меҳнат мусоидат менамояд. Қайд мегардад, ки такмили соҳибқорӣ дар соҳаи аграрӣ дар ҳолате самарабахш хоҳад буд, ки механизмҳои бозорӣ бо усулҳои хавасмандгардонӣ ва дастгирии ғайримустақими давлатӣ ҳамроҳанг татбиқ шаванд. Ҳамзамон, дастгирии давлатӣ бояд ба рушди устувори соҳа ва фароҳам овардани имкониятҳои иқтисодӣ барои аҳоли равона гардад (саҳ. 24).

Дар автореферати рисолаи илмӣ муаллиф омилҳои таъсиррасон ба рушди соҳибқории истехсолиро дар бахши аграрии иқтисодиёт ба омилҳои иқтисодӣ, экологӣ, сиёсӣ ва иҷтимоӣ ҷудо намудааст. Ба воситаи таҳқиқ ва баҳодихӣ ба ин

омилҳо, тавонистааст нақшаи дуруст барои рушди устувори соҳибкорию аграриро тархрезӣ намояд. Масалан, сиёсати давлатӣ, дастгирии молиявӣ соҳибкорон, зеррсохтори муосир ва дастрасӣ ба бозорҳо омили муҳим дар рушди соҳибкорию истеҳсоли дар соҳаи аграрии иқтисодиёт ба ҳисоб мераванд.

Муҳтавои автореферати диссертатсия ва равишҳои илмии истифоданамудаи Саидзода Қ.С., собит менамояд, ки мавзӯи таҳқиқотӣ барои рушди иқтисодиёти инноватсионии Тоҷикистон ҳамчун қузъи таркибии иқтисодиёти мамлакат арзёбӣ мегардад, масъалаи нисбатан кам таҳқиқгардида мебошад.

Диссертант дар назди худ мақсад гузоштааст, ки ҷиҳати таҳқиқу тавсияи ҷанбаҳои назариявӣ-методологӣ ва пешниҳодоти аз нигоҳи илмию амалӣ асоснокгардида оид ба рушди соҳибкорию истеҳсоли дар Тоҷикистон навгонҳои илмии худро пешниҳод кунад.

Матни автореферат ва мақолаҳои ба нашр расонидаи муаллиф мазмун ва мундариҷаи асосии диссертатсияро фарогир мебошанд. Дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ дар автореферат баъзе камбудихо низ ба назар мерасонанд, ки ба инобат гирифтани онҳо барои таҳқиқи ояндаи муаллиф самаранок арзёбӣ мегарданд:

1. Муаллиф дар саҳифаи 24 (диаграммаи 4. - ҳисобкунии арзишҳои пешбинишудаи ҳаҷми маҳсулоти умумии хоҷагии қишлоқ барои давраи то соли 2035) тартиб додааст, аммо бо қадом усули математикӣ ин дурнаморо муайян кардааст, норавшан аст.

2. Муаллиф дар автореферат таҳлили қунии вазъи хоҷагиҳои деҳқониро мавриди арзёбӣ ва натиҷагирӣ қарор додааст. Бисёр хуб мешуд имтиёзҳои андозие, ки ба хоҷагиҳои деҳқонӣ дода шудааст, дар ин қисмати таҳқиқот мавриди арзёбӣ қарор меод.

Эродҳои мазкур баҳои мусбати қори иҷрошударо паст намекунад, зеро натиҷаҳои илмии бадастомада аз сатҳи баланди илмию назариявӣ таҳқиқот, навгонӣ ва аҳамияти амалии мундариҷаи диссертатсия дарак медиҳад.

Дар маҷмӯъ, аз таҳлилу баррасии автореферати мазкур ба ҳулосае омадан мумкин аст, ки Саидзода Қурбоналӣ Саид хангоми навиштани рисолаи илмӣ дар мавзӯи «Тақмили механизми ташкилию иқтисодии рушди соҳибкорию истеҳсоли дар Тоҷикистон (дар мисоли баҳши аграрии иқтисодиёт)» қобилияти баланди эҷодкорӣ нишон додааст. Автореферати диссертатсия ва дастгоҳи илмию таҳқиқот

ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯй буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмӣ
доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D052000 Бизнес-маъмуриятчигӣ
(6D052002 – Иқтисодиёти соҳибкорӣ) мебошад.

Тақриздиханда:

Доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсенти
кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи
давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон **Абдуқодиров Х. А.**

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Суғд
ш. Хучанд; 13 мкр-н., хонаи 35, хучраи 12
Телефон (+992) 92 848-49-35,
Почтаи электронӣ: khon1974@mail.ru

Имзои д.и.и., дотсент Х.А. Абдуқодировро тасдиқ мекунам:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, дотсент: **Бобоев А.Х.**

Суроғай муассиса: Ҷумҳурии Тоҷикистон,
вилояти Суғд, ш. Хучанд; 17 мкр-н., хонаи 1
Телефон +992(3422)2-38-11,
Почтаи электронӣ: tsulbp@rambler.ru

« 24 » 11 соли 2025